

Henk Oudenampsen

Sinds drie maanden melkt een robot de koeien van Henk Oudenampsen uit Laren. Zowel voor de koeien als de veehouder betekent dat een flinke omschakeling.

Aantal koeien:	90
Melkquotum:	8 ton
Hoeveelheid land:	50 hectare
Rollend jaargem.:	4.06 87 8990 4,37 3,60

Ria en Henk Oudenampsen

Robot ruim drie maanden in bedrijf

Droge koeien halen buiten voer

Eerste jaar met mengkuil met gras en mais

Oudenampsen laat kuilblokken achterover vallen

Henk Oudenampsen: 'In de robot zijn koeien net kleine zelfstandigen'

Gelukkig met 100 koeien

Ooit droomde hij van 500 koeien, maar met 100 is hij nu ook gelukkig. Henk Oudenampsen uit Laren noemt zichzelf een saldoer met een iets te grote liefhebberij voor fokkerij. 'Ik kan uren over fokkerij praten, maar financieel levert het ons nog geen bijdrage.'

tekst Inge van Drie

Zo snel mogelijk zo veel mogelijk koeien melken. Ooit was het de droom van Henk Oudenampsen (45). Met zijn partner Ria (42) kwam hij begin jaren negentig als backpacker onder meer in Nieuw-Zeeland. 'Daar zag ik koppels van 400 tot 500 koeien. Dat leek me prachtig.' Toch keerde Oudenampsen terug naar zijn geboorteplek, een pachtboerderij op het landgoed Verwolde in het Gelderse Laren. 'Onze familie boert al generaties lang op dit bedrijf. Mijn roots liggen hier; dat geeft toch extra waarde. En we boeren hier op een van de mooiste plekjes van de wereld.'

In 1995 trad Oudenampsen in maatschap met zijn ouders. Het bedrijf telde toen drie ton quotum en een kleine 20 hectare. 'Ik wil gelukkig worden, vertelde ik de bank. Ik zag het voor me: vier kinderen, honderd koeien en twee labradors.' Inmiddels melkt Oudenampsen acht ton quotum vol en pacht hij 50 hectare, waarvan 10 hectare beheersgrond. 'We hebben vier kinderen gekregen en zijn bij de koeien toe aan halsbandnummer 97. Alleen de labradors, dat is een bordercollie geworden, die kan ook koeien halen.'

Zijn oude droom van 500 koeien gaat Oudenampsen in Laren niet realiseren,

maar dat vindt hij niet erg meer. 'Ik heb nu ook tijd voor onze vier kinderen. En je kunt wel veel meer koeien willen melken, maar je lichaam kan je ook in de steek laten.' Dat ondervond Oudenampsen toen hij schouderklachten kreeg van het melken. 'Ik vond melken altijd het mooiste wat er was, maar in onze twee-keervijfmelkstal stond ik op een gegeven moment drie uur per keer te mel-

ken. We hebben nog overwogen er een twee-keertienstal van te maken, alleen moet je dan nog steeds wel twee keer per dag de melkput in.'

Een melkrobot bleek een betere optie. Ruim drie maanden geleden installeerde SAC Senior de Futureline-robot. 'Een eenbox van een ander merk was geen optie vanwege te weinig capaciteit. Dan zou ik twee boxen nodig hebben. Dit systeem heeft twee boxen, maar één arm. Dat scheelt flink in de kosten, terwijl de capaciteit precies hetzelfde is.'

Koeien als kleine zelfstandigen

Voor Oudenampsen en zijn koeien betekende de komst van de robot een be-

hoorlijke omschakeling. 'In de melkstal was ik de baas en waren mijn koeien de werknemers. Ik bepaalde wanneer de koeien door de melkstal gingen. In de robot zijn de koeien net kleine zelfstandigen. Zoals niet ieder mens geschikt is om zelfstandig te zijn, zo is dat met koeien ook.' Oudenampsen ontdekte dat de koeien die normaliter als laatste door de melkstal gaan, zich meestal ook als laatste bij de robot melden. 'Koeien die zich overgeven aan de robot produceren als een speer, maar bij oudmelkte koeien die niet willen komen, zakt de productie snel.'

Gemiddeld gaan de koeien nu 2,8 keer per dag door de melkrobot met een ge-

middelde productie van 11 kg per melking. De productie is flink gestegen door de komst van de robot. 'De vaarzen zijn van een bsk van 42 naar 49 gegaan.' Zorgen dat de koeien naar de robot blijven komen is in de ogen van Oudenampsen het belangrijkste bij het werken met een robot. 'Je moet voor een robot echt koeienboer zijn, anders wordt het een fiasco.'

Boeren zonder trekkers

Een koeienboer is Oudenampsen in hart en nieren; het liefst is hij de hele dag in de stal bij zijn koeien. Aan mechanisatie heeft hij daarentegen een hekel. 'Ik zou het liefst boeren zonder trekkers.' Bijna al het landwerk besteedt de veehouder daarom uit aan de loonwerker. Het machinepark bestaat uit nauwelijks meer dan een kunstmeststrooier en een kleine maaier. 'Daar maait m'n vader nog de kanten mee, zodat de loonwerker efficiënter kan werken. En het is dat de prijzen van kunstmest zo zijn gedaald, anders was ik dit jaar overgestapt op vloeibare kunstmest.'

Ook het voeren houdt Oudenampsen bewust simpel. In het oude deel van de stal gebruikt hij een Weelink-voersysteem, in het nieuwe gedeelte zet hij één keer in de vijf dagen kuilblokken voor het voerhek en laat ze achterover vallen. 'Dat systeem kost me anderhalf uur in vijf dagen; met een voermengwagen ben je anderhalf uur per dag kwijt.'

De droge koeien kunnen sinds kort aan een voerhek buiten hun voer halen. 'Het valt me op hoe graag de koeien buiten zijn. Misschien ga ik dat systeem ook voor een deel van de melkkoeien toepassen.'

Oudenampsen voert dit jaar voor het eerst een mengkuil met zowel gras als mais erin. 'Tijdens het inkuilen van de mais hebben we de graskuil opengemaakt. Na elke vracht mais hebben we er een laag gras overheen gebracht.' Tot nu toe bevat het nieuwe systeem de vee-

Links Anemoon 17 (v. Lichtblick), 86 punten en rechts Anemoon 16 (v Classic), 87 punten

Melkrobotbezoek: 2,8 keer per dag

Mengkuil voorkomt selecteren

houder goed. 'We hoeven maar één kuil open te houden. Dat zorgt voor arbeids-gemak en voorkomt broei. Bovendien vonden de koeien de mais over het algemeen lekkerder dan de graskuil; nu voorkomen we dat ze gaan selecteren.' De koeien krijgen de eerste honderd dagen in lactatie maximaal 5 kg propyleen-brok, aangevuld met 2 kg eiwitbrok en 3 kg goedkopere brok. Binnenkort start Oudenampsen met 'dynamisch voeren.' 'ForFarmers berekent dan per dag afhankelijk van de melkprijs en de krachtvoerprijs de actuele krachtvoergift, waarbij het hoogste saldo telt.'

Vier vaarzen met 10.000 kg

Oudenampsen, die deelneemt aan een economische studieclub, probeert tegen zo laag mogelijke kosten te werken. 'Als

ik bij de bank aanklop voor geld moet ik goede boekhoudcijfers kunnen laten zien. Pachten heeft in die zin nadeel dat ik geen onderpand heb.' Zelf noemt Oudenampsen zich een 'saldoboer met een iets te grote liefhebberij voor fokkerij'. 'Ik kan 's avonds met andere boeren uren aan de telefoon over fokkerij praten, maar financieel levert de fokkerij bij ons nog geen bijdrage. Je gaat pas geld maken als je embryo's gaat verkopen.' Voorlopig verkoopt Oudenampsen nog geen embryo's, al wekken zijn Anemonen wel steeds meer ki-interesse. 'Ik wil mijn eigen fokkerij niet direct weggeven.'

In 1998 kocht Oudenampsen – in het verleden werkte hij als stierverzorger in Holten met stieren als Sunny Boy, Celsius, Jabot en Labelle – op een Delta-veiling

twee kalveren: Vera en Anemoon. In eerste instantie bleek vooral Vera succesvol. Uit die lijn fokte Oudenampsen een fraaie Canvasdochter uit de proefperiode; haar foto's gingen voor HG de hele wereld over. 'Vanwege vruchtbaarheidsproblemen wordt het aantal Vera's in onze stal steeds kleiner.'

Andersom ging het met Anemoon, een Cashdochter uit Lotje (v. Marty), deelneemster aan het EK in Brussel in 2000 en nazaat van de befaamde roodbonte Dutchglen Chieftess. Oudenampsen had in het begin niet door dat haar nazaten zo goed waren. 'Ze hebben een genetische voorsprong op de andere koeien in de stal, maar dat zag ik pas achteraf. Ik melk nu vier vaarzen uit die familie die stuk voor stuk meer dan 10.000 kg melk produceren, terwijl je het er niet aan af ziet.'

Onder de Huntje Holstein Anemonen zijn dochters van onder meer Kian ('ik ben de grootste fan van Nederland van Kian'), Classic ('past mooi op Kian'), Amor, Mascol, Lichtblick en Avanti. Het liefst zou Oudenampsen zijn stal vol hebben met Anemonen. 'Er gaat niks boven een goede koefamilie. De Anemonen die ik niet spoel, insemineer ik met gesekt sperma en in koeien uit andere families stop ik een embryo van een Anemoon.' Mooie koeien melkt Oudenampsen het liefst – en sinds de goede resultaten van de Anemonen liever rood dan zwart – maar te extreem wil hij ze niet. 'Mijn ideale koe is iets meer bespied dan de gemiddelde fokveedagkoe.' Alleen fokveedagkoeien melken werkt ook niet en de saldoboer in Oudenampsen komt weer naar boven. 'Alles met vier poten melken we. Van mooie koeien word ik gelukkig, maar ik kan ook genieten van oudere koeien die onopvallend oud zijn geworden. De onopvallendste koeien zijn vaak de beste saldokoeien.' |

Anemoon 7 (v. Soetten Botter Amor), 88 punten

www.huntjeholstein.nl